

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

THE INTERNAL QUALITY ASSURANCE OPERATION OF THE CHILD
DEVELOPMENT CENTERS IN LAMPHUN PROVINCE UNDER
THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

ธาชีนี สายวิวัฒน์ *

Thachinee Saiwiwath

สังวาร์ วังแจ่ม *

Sangwan Wangcham

จันทรฉาย ยมสูงเนิน *

Janchai Yomsoongnern

Corresponding Author E-mail: tanaphonwatch@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักวิชาการศึกษา หัวหน้าศูนย์ ครู และผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรายด้านตามลำดับ ดังนี้ ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน พบว่า ครูและผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบ หนังสือสั่งการ และรูปแบบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ขาดความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ และการจัดการระบบสารสนเทศที่ดี การจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่การดำเนินงานให้กับชุมชนหรือผู้รับบริการ ขาดการส่งเสริม สนับสนุน การจัดซื้อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย และขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

* สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

3. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ การจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา จัดอบรมและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูล ทำ ความเข้าใจกับบุคลากรในการดำเนินงานให้ตรงกับมาตรฐานและตัวชี้วัด สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และวิเคราะห์ผลในการจัดทำและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน

คำสำคัญ: การดำเนินงาน, การประกันคุณภาพภายใน, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate the internal quality assurance operation and the problems of the Child Development Centers in Lamphun Province under the Local Administrative Organization and to propose guidelines for its operation. Samples of the study were altogether 41 persons of Religious and Culture, academic officers, chiefs of child development centers, teachers, and staff. Data collection was conducted by using questionnaires and interviews.

The results of this research found that:

1. The level of the internal quality assurance operation of the Child Development Centers in Lamphun Province under the Local Administrative Organization as a whole was high. When considering each aspect of internal assurance conduction, from the maximum to minimum average value, they were monitoring and auditing of educational quality, educational standard establishment, annual report conduction, education management operation by an education development plan, internal quality assessment, continuing educational quality development establishment, administrative and information system management and Institutional educational development plan towards Institutional quality education standard.

2. Problems with its internal quality assurance operation were found in the aspects of teachers and staff that they lacked knowledge and understanding of regulations, official documents of educational development plan conduction, and internal quality assurance process and operation. They had no experience and expertise in information technology and information system use and management. In addition, there was not enough budget to be allocated. In terms of knowledge sharing and operational reports disseminating to the community, they had never existed. There were neither supportive of early childhood learning equipment and media nor further improvement operations after the internal quality assurance assessment result.

3. Guidelines for the internal quality assurance operation are as follows; an education quality development plan should be conducted, information technology utilization for data collection workshop should be held, having staff understand and work by standards and indicators, budget and resources had to be supported and internal assurance operation manual had to be prepared.

Keywords: Operation, Internal quality assurance, Child development centers

บทนำ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างมาก เนื่องจากเป็นสถานที่สำหรับบริการดูแลเด็กเล็กในท้องถิ่นที่มีอายุ 3-5 ปี โดยให้ความดูแลและเตรียมความพร้อม ส่งเสริมพัฒนาการที่ดีทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา) ให้กับเด็กอย่างเหมาะสมตามวัย เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับเด็กในการเข้ารับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป

แนวคิดเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา เริ่มเข้ามาในช่วงปี 2539 เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามภาระรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน โดยเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น เอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ที่สามารถสนองเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของรัฐธรรมาณูญ แผนการศึกษาชาติ และแผนพัฒนาศาสนาและวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) และเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มีระบบการบริหารคุณภาพที่สร้างความมั่นใจ ฟังพอใจต่อผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

จากการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการประเมินโดยรวมผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้กำหนดไว้ ซึ่งยังมีหลายตัวบ่งชี้ที่คณะกรรมการประเมินได้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงเพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งผู้ดูแลเด็กหลายคนยังไม่มีคุณวุฒิปริญญาตรี ด้านการศึกษาปฐมวัย ทำให้ไม่มีความรู้เฉพาะทางที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ทางด้านงานวิชาการยังไม่มีมีการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กอย่างจริงจัง รวมทั้งการจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสมกับเด็กตามวัยยังคงมีความจำกัดในเรื่องงบประมาณซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการจัดการคุณภาพการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยผู้วิจัยต้องการศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแนวคิดการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบ

คุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้แนวทางในการนำไปปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพ รวมไปถึงผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทราบปัญหาที่เป็นจุดอ่อนในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน และนำแนวทางนี้ไปแก้ไขได้อย่างตรงจุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตประชากร
กลุ่มตัวอย่าง เลือกแบบเจาะจงจาก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย จำนวน 6 ศูนย์ คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยต้ม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่หว่างห้วยริน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านเด่นยางมูล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองบอน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาลาด และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดพระบาทห้วยต้ม
 - 1.2 ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 2 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 6 คน ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 11 คน ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 21 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 41 คน
 - 1.3 ผู้ให้ข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ครูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 11 คน ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 21 คน
 - 1.4 ผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ จำนวน 1 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 2 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 6 คน
2. กรอบแนวคิด
การวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวคิด ดังนี้ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ

สถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ประเภทคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ 1) ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ถามเกี่ยวกับ ที่ทำงาน ตำแหน่งหน้าที่การงาน 2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ขั้นตอน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ 3) ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีลักษณะเป็นปลายเปิด

3.2 แบบสัมภาษณ์

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และทำการจดบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง แบบสัมภาษณ์มีประเด็นการสัมภาษณ์ ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ตามระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ขั้นตอน ซึ่งผู้วิจัยเลือกเฉพาะประเด็นที่เกิดปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรกจากการตอบแบบสอบถามเป็นกรอบในการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์การดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ 8 ขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) นำเสนอในรูปแบบตาราง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.3 นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากปัญหาจากแบบสอบถามและผลการดำเนินงานที่ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน 3 ลำดับสุดท้าย มาจัดทำแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกการ

สัมภาษณ์ เพื่อให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญนำเสนอแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน จากแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนา (Descriptive Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขั้นตอนการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปี ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายใน ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1. ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า ครูและผู้ดูแลเด็ก มีความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่ไม่ตรงกัน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องระเบียบ หนังสือสั่งการ และรูปแบบในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา นอกจากนี้ยังขาดความชัดเจนในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จึงทำให้คณะผู้บริหารและคณะครูไม่มีความเข้าใจในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกจากนี้ครูและผู้ดูแลเด็กไม่มีความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการเก็บข้อมูลหรือใช้เป็นช่องทางติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เนื่องจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ขาดกระบวนการบริหารจัดการระบบสารสนเทศที่ดี ปัญหาการแบ่งงานด้านการบริหารและสารสนเทศที่ไม่ชัดเจน จึงทำให้การทำงานล่าช้าและไม่เป็นระบบ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ปัญหาการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ทำให้ไม่มีงบประมาณในการสนับสนุนการจัดระบบสารสนเทศ นอกจากนี้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่มีการเผยแพร่การดำเนินงานให้กับชุมชนหรือผู้รับบริการ ทำให้ไม่เกิดผลสะท้อนกลับว่าการจัดทำโครงการหรือการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ส่งผลดีต่อเด็ก สังคม ชุมชนอย่างไร ครูและผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการจัดทำและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขาดการส่งเสริม สนับสนุน การจัดซื้อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับ

เด็กปฐมวัย ขาดความเข้าใจในงานเอกสาร งานคลัง และงบบัญชีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบซ้ำเติมทุกปี ทำให้พบปัญหาแบบเดิม แต่ไม่ให้ความสำคัญในการแก้ไข นอกจากนี้ยังขาดการเผยแพร่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน ไม่มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง พัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในปีต่อไป

2. แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ทักษะในการปฏิบัติจริง โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มาเป็นวิทยากรในการอบรม เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ให้กับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และควรมีการจัดประชุม ปรึกษาหารือวางแผนร่วมกัน เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการจัดอบรมและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูล และประสานงานกับผู้ปกครอง มีการจัดประชุมแบ่งงาน ทำความเข้าใจกับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการดำเนินงานให้ตรงกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณ ทรัพยากร และขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศให้เป็นระบบ มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานการจัดระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งนำผลการดำเนินงานที่วิเคราะห์มาปรับปรุงแก้ไข ในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศในครั้งต่อไป สร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และมีการจัดประชุม วิเคราะห์ผลในการจัดทำและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน ควรมีการเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กันระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชนอื่น มีการจัดสื่อและอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพสำหรับเด็กปฐมวัย ตามช่วงอายุของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการนำผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพศึกษามาวิเคราะห์ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นำประเด็นที่สำคัญ ๆ มาอภิปรายผล ดังนี้

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ระบบการประกันคุณภาพภายใน 8 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดมาตรฐาน

การศึกษาของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน 8) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญสนับสนุนการดำเนินงาน เรื่องการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกจาก สมศ. ทั้งยังให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นที่ยอมรับจากคนในชุมชนองค์กรภาครัฐ และองค์กรอิสระ ให้สามารถดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ซึ่งกฎกระทรวงฉบับนี้ให้ความชัดเจนเกี่ยวกับระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก ในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการการประกันคุณภาพการศึกษาและเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพตามมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ องค์การ วงศ์เรือง (2553) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ชัยศิริรัตนดำรง (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติ การญจน์ ทองธรรม (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า การมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังขาดความต่อเนื่องขาดความชัดเจนในด้านนโยบาย ปัญหาด้านงบประมาณ ขาดการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน เป็นต้น การวางแผนและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด แต่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดความรู้ในด้านดังกล่าว ทำให้ไม่พร้อมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา รวมไปถึงวิธีการบริหารและสารสนเทศก็ไม่ทราบการเก็บ

ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้ไม่สามารถดึงข้อมูลที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุง การประกันคุณภาพภายในจากมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ พงษ์รัตน์ คุณทวีลาภผล (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาการดำเนินงานประกัน คุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาการ ดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ ด้านการวางแผน ขาดความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาด ความสามารถในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศและขาดความร่วมมืออย่างเต็มที่จาก หน่วยงานต้นสังกัด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล คำลือ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาในการดำเนินงาน มีการดำเนินงานไม่ ต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากร ทำให้ขาดความชัดเจนในด้านนโยบายการบริหารงาน การคัดเลือกหัวหน้าศูนย์ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษามีความล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วมจากผู้ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง บุคลากรทางการศึกษาน้อยแต่มีภาระงานมาก ครูและผู้ดูแลเด็กไม่มีความรู้ ความเข้าใจในระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และการดูแลเด็กเล็กไม่มีการจัดเก็บ ข้อมูลให้เป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแบบแผน การจัดทำรายงาน การดำเนินงาน กระบวนการติดตามประเมินผลและปัญหาด้านการพัฒนาผู้เรียน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วาณิช สีทา (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและแนวทางการ พัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแต่ละด้าน มีปัญหาสำคัญดังนี้ ด้านการวางแผนเตรียมการปัญหาสำคัญครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ด้านการ ดำเนินการปฏิบัติตามแผนไม่สามารถดำเนินการได้ตามปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการกำกับ ตรวจสอบการปฏิบัติงานขาดระบบและความไม่จริงจังของคณะกรรมการประกันคุณภาพ ขาด งบประมาณและความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน

3. แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด ลำพูน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีแนวทาง สำคัญคือ ควรอบรมชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา มีการเชิญนักวิชาการให้ความรู้ความเข้าใจต่อครูและผู้ดูแลเด็ก ขอรับการสนับสนุนทรัพยากรการดำเนินงานจากผู้นำชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาควรมีการค้นคว้าร่วมวิเคราะห์และสร้างความ เข้าใจร่วมกัน ปรับโครงสร้างหน้าที่ในการดำเนินงานให้เหมาะสมกับชุมชนหาทางร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ดูแลเด็ก ควรนำนโยบายหลักของผู้บริหารมาจัดทำ แผนการพัฒนาและควรมีกระบวนการคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ ผู้ดูแลเด็กที่เป็นที่ยอมรับของชุมชนและบุคคลทั่วไปและสนับสนุนงบประมาณในการบริหาร

จัดการและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดีขึ้น จัดทำระบบที่เป็นแนวทางเดียวกันและมีการจัดเอกสารอย่างเป็นหมวดหมู่สะดวกต่อการค้นหาและใช้งาน สร้างความตระหนักในการให้ความสำคัญและส่งเสริมความรู้แก่ครูและผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและการจัดทำรายงานประจำปี ควรมีศึกษานิเทศก์เข้าประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นในคราวต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล คำลือ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอลำดอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินงาน ควรมีการค้นคว้าร่วมวิเคราะห์กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อเป็นข้อปฏิบัติร่วมกัน เพิ่มการอบรมให้ความรู้ของครู ผู้ดูแลเด็ก และนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา สนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาที่มาจากนโยบายหลักของผู้บริหาร ปรับโครงสร้างหน้าที่ในการดำเนินงานให้เหมาะสม และควรมีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี พรหมดีสาร และ กานต์ เนตรกลาง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า แนวทางแก้ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา มีแนวทางแก้ปัญหาคือ สถานศึกษาควรจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ แต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้มาพัฒนาคุณภาพการศึกษา และมีการนิเทศติดตาม กำกับเพื่อกระตุ้นการพัฒนางานให้เป็นระบบ สร้างความตระหนักแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพภายใน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ได้แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา จัดอบรมและฝึกปฏิบัติการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อช่วยในการเก็บข้อมูล ทำความเข้าใจกับบุคลากรในการดำเนินงานให้ตรงกับมาตรฐานและตัวชี้วัด สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากรและวิเคราะห์ผลในการจัดทำและพัฒนาคู่มือการดำเนินงานตามกระบวนการประกันคุณภาพภายใน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็กปฐมวัย ชุมชน และความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรสนับสนุนให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแก่ครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาสอดคล้องกับปัญหา เป้าหมาย และจุดเน้นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย ตรงตามความต้องการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 การจัดระบบบริหารและสารสนเทศสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อใช้ประกอบในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน

1.4 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ควรส่งเสริมกำหนดขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมในแต่ละโครงการ มีกระบวนการตรวจสอบตนเองอย่างต่อเนื่อง และมีวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ งบประมาณ มีความเหมาะสม เพียงพอในแต่ละโครงการ

1.5 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษา ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.6 การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์แจ้งกำหนดเวลา ขั้นตอนชัดเจนล่วงหน้าเพื่อทราบโดยทั่วกัน ชี้แจงให้ครูและผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเข้าใจขอบข่ายของการประเมินคุณภาพการศึกษา

1.7 การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ควรส่งเสริมให้มีการจัดทำข้อมูลที่สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องตามข้อเท็จจริง

1.8 การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษารูปแบบการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

แหล่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. กระทรวงฯ.
- ชุดิการณูจัน ทองธรรม. (2560). *การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมการดำเนินงานการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- นิรชา ชัยศิริรัตนดำรง. (2554). *การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในอำเภอรอดุพนม จังหวัดนครพนม* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- พจรัตน์ คุณทวิลาภผล. (2560). *ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- วาณิช ลีทา. (2560). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 17(1), 97-103.
- ศศิวิมล คำลือ. (2558). *การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุปราณี พรหมดีสาร และกานต์ เนตรกลาง. (2559). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- องค์การ วงศ์เรือง. (2553). *สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน เขต 2* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.